

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 13ης Ιουλίου 2018

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Δανίας για το 2018 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Δανίας για το 2018

(2018/C 320/04)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 22 Νοεμβρίου 2017, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2018 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Έλαβε δεόντως υπόψη τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017. Οι προτεραιότητες της ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 22 Μαρτίου 2018. Στις 22 Νοεμβρίου 2017, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Δανία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπειριστατωμένη επισκόπηση.
- (2) Η έκθεση χώρας του 2018 για τη Δανία δημοσιεύθηκε στις 7 Μαρτίου 2018. Στην έκθεση αξιολογήθηκε η πρόοδος της Δανίας όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 11 Ιουλίου 2017 ⁽³⁾, η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις ανά χώρα που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Δανίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
- (3) Στις 24 Απριλίου 2018, η Δανία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2018 και το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2018. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (4) Οι σχετικές συστάσεις ανά χώρα ελήφθησαν υπόψη στον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων («ΕΔΕΤ») για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, όπου είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

⁽³⁾ ΕΕ C 261 της 9.8.2017, σ. 1.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

και να προτείνει τροποποιήσεις του οικείου συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με το πώς θα μπορούσε να κάνει χρήση της διάταξης αυτής σε κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με την υγιή οικονομική διακυβέρνηση.

- (5) Η Δανία υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2018, η κυβέρνηση σχεδιάζει να επιτύχει ονομαστικό έλλειμμα ύψους 0,7 % του ΑΕΠ το 2018 και να εξακολουθήσει να εκπληρώνει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο για διαρθρωτικό έλλειμμα ύψους 0,5 % του ΑΕΠ καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος έως το 2025. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2018, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει στο 35,6 % το 2018 και να μειώνεται έως ότου φθάσει στο 34,2 % το 2020, προτού αυξηθεί σχεδόν σε 40 % έως το 2025. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβολές είναι ευλογοφανές καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2018, το διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπεται να εμφανίσει πλεόνασμα της τάξης του 0,3 % του ΑΕΠ το 2018 και της τάξης του 0,9 % του ΑΕΠ το 2019, ελαφρώς πάνω από τον στόχο του προγράμματος σύγκλισης για το 2018 και πάνω από τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο. Συνολικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Δανία αναμένεται να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης το 2018 και το 2019.
- (6) Η εξασφάλιση προσφοράς εργατικού δυναμικού σε περιόδους δημογραφικών αλλαγών και η αντιμετώπιση των εμφανιζόμενων ελλείψεων εργατικού δυναμικού σε ορισμένους τομείς αποτελεί προϋπόθεση για βιώσιμη ανάπτυξη στη Δανία. Μεταρρυθμίσεις για την αύξηση των ποσοστών συμμετοχής και ολοκλήρωσης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και μέτρα για την καλύτερη ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, είναι πιθανό να αυξήσουν την προσφορά ειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Επιπλέον, μέτρα για την καλύτερη ένταξη ομάδων περιθωριοποιημένων και μειονεκτούντων ατόμων στην αγορά εργασίας θα ήταν επωφελή στο πλαίσιο αυτό. Αυτό ισχύει για νέους με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, άτομα με μειωμένη ικανότητα εργασίας και άτομα με αναπηρία, καθώς και άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών. Τα πρόσφατα μέτρα για την ένταξη στην εργασία ξεκίνησαν με βραδείς ρυθμούς, αλλά φαίνεται να βελτιώνουν την κατάσταση για τους νεοαφιχθέντες πρόσφυγες. Η ενσωμάτωση των παιδιών που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών στο εκπαιδευτικό σύστημα παραμένει βασική πρόκληση, με αποτέλεσμα χαμηλότερες εκπαιδευτικές επιδόσεις, κατά μέσο όρο, σε σύγκριση με άλλα παιδιά.
- (7) Η μεγάλη αύξηση της παραγωγικότητας είναι θεμελιώδους σημασίας προκειμένου να στηριχθεί η οικονομική ανάπτυξη, να διατηρηθεί το σχετικά υψηλό επίπεδο κοινωνικής πρόνοιας στη Δανία και να εξασφαλιστεί η ανταγωνιστικότητα της χώρας. Παρόλο που το επίπεδο παραγωγικότητας της Δανίας είναι υψηλό σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη, η αύξηση της παραγωγικότητας ακολουθεί πτωτική πορεία επί μεγάλο χρονικό διάστημα και υπάρχει ευρύ φάσμα ενδεχόμενων εμποδίων στην αύξηση της παραγωγικότητας (τα οποία επίσης προσδιορίζονται από το συμβούλιο παραγωγικότητας και την αρχή ανταγωνισμού της Δανίας). Ιδίως οι υπηρεσίες με εγχώριο προσανατολισμό χαρακτηρίζονται από βραδύτητα όσον αφορά την παραγωγικότητα, στους τομείς στους οποίους η κυβέρνηση έλαβε περιορισμένα μόνον μέτρα το 2017 για να αυξηθεί ο ανταγωνισμός και ορισμένα τμήματα των οποίων, όπως οι τράπεζες ενυπόθηκης πίστης, δεν είναι εκτεθειμένα στον διεθνή ανταγωνισμό. Ο ανεπαρκής ανταγωνισμός σε διάφορους τομείς παροχής υπηρεσιών με εγχώριο προσανατολισμό (π.χ. στους τομείς του λιανικού εμπορίου, των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, της διανομής υπηρεσιών κοινής ωφελείας, των μεταφορών και της χονδρικής πώλησης φαρμακευτικών προϊόντων), εξακολουθεί να επιβαρύνει την παραγωγικότητα, τις επενδύσεις και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.
- (8) Μετά από αρκετά έτη σημαντικών αυξήσεων στις τιμές των κατοικιών, εμφανίζονται κίνδυνοι υπερτίμησης, ιδίως στις μεγαλύτερες αστικές περιοχές. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου εξέδωσε προειδοποίηση σε οκτώ χώρες της Ένωσης, μεταξύ των οποίων και στη Δανία, υποδεικνύοντας μεσοπρόθεσμες αδυναμίες του τομέα των οικιστικών ακινήτων λόγω της αύξησης των τιμών των κατοικιών, σε συνδυασμό με το υψηλό χρέος των νοικοκυριών. Τα νοικοκυριά συνέχισαν να μειώνουν το χρέος τους το 2017, το οποίο ωστόσο παραμένει ένα από τα υψηλότερα στην Ένωση (ως ποσοστό του ΑΕΠ) και υπερβαίνει το επίπεδο που δικαιολογείται από τα θεμελιώδη οικονομικά μεγέθη και τα προληπτικά όρια, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής. Επιπλέον, η αναλογία των ενυπόθηκων δανείων με πολύ υψηλό δείκτη δανείου-εισοδήματος αυξάνεται σταθερά από το 2013, ιδίως μέσα και γύρω από την Κοπεγχάγη. Οι αρχές της Δανίας έχουν εγκρίνει διάφορα νέα μακροπροληπτικά μέτρα για να περιορίσουν περαιτέρω την παρακινδυνευμένη δανειοληψία (με ισχύ από το 2018 και το 2020) και προέβησαν σε μεταρρύθμιση του φόρου ακίνητης περιουσίας (με ισχύ από το 2021) με σκοπό την αντιμετώπιση των περιφερειακών ανισορροπιών στις τιμές των κατοικιών. Παρ' όλα αυτά, ο συνδυασμός πολύ υψηλών δεικτών δανείου-εισοδήματος, υψηλού χρέους με υψηλή ευαισθησία επιτοκίου και ενδεχομένως υπερβολικών τιμών των κατοικιών αυξάνει τον κίνδυνο διόρθωσης των τιμών η οποία θα μπορούσε να πλήξει την πραγματική οικονομία και τον τραπεζικό τομέα.
- (9) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2018, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Δανίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2018 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2018, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2018 και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς τη Δανία τα προηγούμενα έτη. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Δανία, αλλά και τον βαθμό στον οποίο συμμορφώνονται με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της Ένωσης, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.

- (10) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης για το 2018 και είναι της γνώμης ⁽¹⁾ ότι η Δανία αναμένεται να συμμορφωθεί με το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Δανία να λάβει μέτρα το 2018 και το 2019 προκειμένου:

1. Να αυξήσει τον ανταγωνισμό στους τομείς υπηρεσιών με εγχώριο προσανατολισμό, για παράδειγμα στη διανομή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και στον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2018.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

H. LÖGER

⁽¹⁾ Δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.